Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

Pismo tygodniowe.
Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych
wychodzi co Poniedziałek w objętości pół arkusza.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Nr. 43. Poniedziałek, dnia 23. Grudnia 1878. V. rocznik.

Ankieta dla kredytu hipotecznego w Wydziale krajowym.

W Nrze 39. podaliśmy skład ankiety która przez Wydziat krajowy wysadzoną została dla zbadania kwestyi założenia instytucyi hipotecznéj dla posiadłości włościańskich. W składzie tym zaszła ta zmiana, iż do ankiety téj powołano następnie znanego czytelnikom naszym posła Augusta Gorajskiego.

Posiedzenia powyższéj ankiety odbyły się w dniach 16. i 17. b. m.

Na pierwszém posiedzeniu, po zagajeniu przewodniczącego H. hr. Wodzickiego zabrał głos przedewszystkiem J. E. hr. Marszałek Wodzicki i wyjaśnił cel i zadanie ankiety. Sejm, załatwiając na tegorocznéj sesyi dwa projekty Wydziału krajowego o pożyczkach pięciomilionowych na melioracye i na podźwignięcie ludności z upadku ekonomicznego uznał, że jestto za wiele i za mało, za wiele na dorywcze wsparcie, za mało na trwałą poprawę stosunków ekonomicznych w kraju. Wynikiem tego zapatrywania było kilka uchwał, między niemi i powyższa. Sejm poruszył w niéj tylko myśl o wielkiéj krajowéj instytucyi hipotecznéj. Myśl ta wymaga dopiéro bliższego zbadania i określenia, Wywiązując się z otrzymanego od sejmu polecenia, Wydział krajowy zaprosił rzeczoznawców, aby zastanowili się nad możnością stworzenia nowéj instytucyi hipotecznéj a w danym razie podali Wydziałowi krajowemu bliższe wskazówki o charakterze i organizacyi takiéj instytucyi. Marszałek wyraził w końcu życzenie, aby ankieta, krępując się jak najmniéj brzmieniem postawionego pytania, rozwinęła w rozprawie ogólnéj wszystkie myśli i poglądy w téj mierze.

P. Pajączkowski uformował zaraz następującą odpowiedź na pytanie Sejmu: „Ankieta oświadcza, że już obecnie, chociaż księgi hipoteczne dla posiadłości włościańskich nie w całym kraju wprowadzone zostały utworzenie instytucyi hipotecznéj dla tych posiadłości byłoby na czasie. Instytucya ta byłaby oraz zakładem hipotecznym dla realności miejskich i małomiejskich a nadto mogłaby stać się centralną instytucyą finansową dla towarzystw zaliczkowych."

Ankieta nie zadowoliła się tą ogólnikową odpowiedzią i uważając ją tylko za tło do rozprawy ogólnéj, przystąpiła do niéj, odkładając na później sformułowanie szczegółowych kwestyi.

Wywiązała się tedy bardzo ciekawa i pouczająca rozprawa ogólna. P. Pajączkowski, który najpiérw głos zabrał, wykazywał potrzebę utworzenia instytucyi hipotecznéj dla posiadłości włościańskich, mianowicie takich, które stanowią gospodarstwa utrzymujące całą rodzinę. Posiadłości kilkumorgowe, które właścicielowi nie wystarcza do utrzymania, a tém samém zmuszają go do innych zajęć, ograniczyć się mogą do kredytu towarzystw zaliczkowych. Istniejące obecnie instytucye hipoteczne nieodpowiadają potrzebom w gospodarstwie, gdyż najpiérw, jako zakłady na zysk obliczone, nie zadowalają się małym procentem, a powtóre nie wszystkie biorą w zakres swoich operacyi miasta i miasteczka. Dla téj kategoryi realności jedna tylko kasa oszczędności we Lwowie otwiéra kredyt pod łagodnymi warunkami. W innych zakładach pożyczka na realność miejską udzielona jest tak trudno do umorzenia, że właściciel nieposiadający innych dochodów, lecz tylko ograniczony do tego, co mu realność przynosi, jest wystawiony na wywłaszczanie. W innych krajach już dawno uznano potrzebę instytucyi dla téj kategoryi hipoteki i skutecznie zaradzono téj potrzebie. Ponieważ księgi gruntowe zaprowadzone zostały dopiéro w $^1/_4$ części gmin, więc należałoby operacye nowego zakładu hipotecznego ograniczyć z początku tylko do miejscowości, w których istnieją już te księgi. Okoliczności te niepowinny wpływać na odroczenie sprawy, gdyż powstanie nowego zakładu hipotecznego wymaga wielu i długu trwających przygotowań, a zanim się one skończą, zaprowadzenie ksiąg hipotecznych zrobi znaczny postęp.

(Dok. nast.)

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc listopad 1878.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Udziały z końcem miesiąca zł.	ct	Fundusz rezerwowy z końcem miesiąca zł.	ct	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct	Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct	Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Stan z końcem miesiąca zł.	ct
Andrychowie	5.399	75	179	32	3.504	90	61	90	453	—	3.113	80	3.950	—	1.700	—	1.200	—	4.450	—
Białéj	11.310	74	1.225	—	20.076	80	1.278	60	2.078	71	19.276	69	11.050	—	600	—	750	—	10.900	—
Birczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bóbrce	2.408	9	689	6	4.038	5	209	30	28	88	4.218	49	8.250	—	1.450	—	1.200	—	8.500	—
Brzesku	42.689	93	1.733	69	53.219	43	3.201	82	3.037	50	53.383	75	—	—	—	—	—	—	—	—
Busku	4.896	9	1.264	81	7.679	24	319	—	517	—	7.481	24	6.200	—	—	—	—	—	6.200	—
Dąbrowie	26.630	10	7.294	42	—	—	—	—	—	—	—	—	105902	71	6.822	—	3.851	58	108873	13
Delatynie	10.844	35	752	91	4.166	28	1.111	65	17	80	5.260	13	9.500	—	—	—	—	—	9.500	—
Dobromilu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drohobyczu	13.789	77	2.549	77	28.613	76	1.113	54	3.406	42	26.320	88	10.360	—	—	—	2.000	—	12.360	—
Glinianach	10.892	20	1.236	42	21.660	42	679	95	571	44	21.768	93	8.835	—	4.000	—	685	—	8.150	—
Gorlicach	62.622	66	5.570	17	59.249	99	2.442	71	3.141	61	58 551	9	41.550	31	705	—	530	—	41.725	31
Kałuszu	3.140	21	157	—	1.295	—	—	—	—	—	1.295	—	7.450	—	—	—	550	—	6.900	—
Kołomyi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komarnie	3.649	30	366	24	7.656	47	1.546	60	627	8	8.575	99	3.200	—	—	—	200	—	3.000	—
Limanowéj	3.421	99	158	—	2.985	63	74	6	44	77	3.014	92	7.120	—	2.000	—	200	—	8.920	—
Lwowie	108417	76	10.823	31	199240	98	39.262	35	32.723	20	205780	13	55.949	97	—	—	11.100	—	44.849	97
„ pocztowe	6.565	79	217	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.176	21	500	—	130	—	2.546	21
Mariampolu	1.360	—	119	—	352	78	11	44	—	—	364	22	3.240	—	—	—	—	—	3.240	—
Mielcu	7 930	71	906	19	23.332	56	3.481	55	827	53	25.986	58	2.000	—	—	—	1.000	—	1.000	—
Mościskach	10.646	78	1.543	—	10.680	26	583	—	240	—	11.023	26	14.650	—	600	—	700	—	14.550	—
Nowym Sączu	10.245	—	281	—	22.535	22	940	76	80	22	23.395	76	15.100	—	7.700	—	7.700	—	15.100	—
Oświęcimie	2.047	—	148	—	6.369	36	155	—	500	—	6.024	36	1.000	—	—	—	—	—	1.000	—
Pilźnie	444	—	142	—	1.111	29	3	—	135	—	979	29	—	—	—	—	—	—	—	—
Przemyślu (roln.)	25.046	9	2.663	47	84.596	33	848	73	5.088	8	80.356	98	32.260	—	12.000	—	10.000	—	34.260	—
Radziechowie	7.055	25	862	—	16.547	3	962	36	252	—	17.257	39	11.500	—	—	—	—	—	11.500	—
Rohatynie	6.690	95	1.196	—	9.842	16	3.695	—	—	—	13.537	16	11.525	—	—	—	2.000	—	9.525	—
Rudkach	4.086	69	594	83	2.326	38	639	63	319	67	2.646	34	7.350	—	200	—	400	—	7.150	—
Rozdole	3.864	94	541	33	2.093	72	42	58	282	55	1.853	75	5.200	—	—	—	—	—	5.200	—
Sieniawie	506	—	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.800	—	850	—	500	—	2.150	—
Skałacie	1.466	—	211	—	3	50	—	—	—	—	3	50	2.900	—	—	—	—	—	2.900	—
Śniatynie	3.107	94	312	—	2.568	43	—	—	40	—	2.528	43	3.500	—	—	—	—	—	3.500	—
Sokalu	10.332	59	502	9	9.829	89	349	68	1.227	20	8.932	37	21.878	53	1.100	—	—	—	22.978	53
Stanisławowie	91.572	30	6.540	92	153359	25	7.779	82	4.400	87	156738	20	11.833	83	794	28	732	38	11.895	73
„ (odd. zast.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21.824	45	1.000	—	—	—	22.824	45
Stryju	1.030	47	91	—	1.968	55	638	—	535	25	2.071	30	3.600	—	—	—	100	—	3.500	—
Szczércu	1.953	68	458	84	1.020	87	48	—	—	—	1.068	87	1.626	68	450	—	633	68	1.443	—
Tarnowie	15.375	50	4.759	33	2.7990	6	243	68	182	—	28.051	74	14.570	—	1.850	—	1.230	—	15.190	—
Tłumaczu	8.758	6	1.428	82	21.139	72	507	—	344	88	21.301	84	1.050	—	—	—	—	—	1.050	—
Toporowie	8.077	50	1.293	75	8.359	98	636	90	278	2	8.718	86	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyśmienicy	21.279	12	2.339	31	6.657	74	667	—	470	97	6.853	77	26.942	23	—	—	1.500	—	25.442	33
Wykotach	2.378	32	199	61	5.182	44	10	60	—	—	5.193	4	6.150	—	750	—	900	—	6.000	—
Zakliczynie	310	50	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	900	—	—	—	100	—	800	—
Zbarażu	12.552	30	1.927	80	2.773	97	—	—	—	—	2.773	97	14.201	13	—	—	390	—	13.811	13
Złoczowie	4.809	84	479	75	4.763	32	1.391	50	1.244	—	4.910	82	4.290	—	—	—	—	—	4 290	—
Żółkwi	408	—	58	—	1.221	72	5	—	—	—	1.226	72	—	—	—	—	—	—	—	—

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Odsetki z końcem miesiąca zł.	ct	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Pożyczki udzielone: Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct	Pożyczki udzielone: Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct	Pożyczki udzielone: Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Koszta założ. ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł.	ct	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct
Andrychowie	778	76	39	58	12.865	—	1.408	—	2.108	—	13 565	—	281	27	2	57	112	37
Białéj	2.453	49	184	30	41.723	4	1.912	—	1.437	—	41.248	4	3.062	53	720	83	318	82
Birczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bóbrce	882	92	193	62	15.425	67	1.141	44	1.888	28	16.172	51	382	65	—	—	337	—
Brzesku	8.330	47	3.215	37	105444	88	14.565	46	15.791	—	106670	42	1.147	1	1.122	58	413	20
Busku	1.326	97	8	40	19.837	73	574	78	642	29	19.905	24	1.176	26	51	78	44	23
Dąbrowie	10.688	5	5.003	20	145413	26	4.340	9	3.801	—	144374	17	1.646	6	6.020	52	5.948	15
Delatynie	3.159	19	5.012	34	25.048	52	969	38	1.941	—	26.020	14	1.663	19	6.470	97	374	62
Dobromilu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drohobyczu	2.586	88	611	88	54.709	72	5.225	81	4.645	—	54.128	91	2.289	23	442	96	1.358	08
Glinianach	4.738	29	—	—	45.019	77	3.323	12	3.484	50	45.181	15	1.296	59	1	97	306	13
Gorlicach	7.164	66	15.279	86	168594	54	18.297	10	17.556	—	167853	44	4.235	25	16.149	8	2.675	98
Kałuszu	414	1	1.117	53	13.019	48	709	58	—	—	12.309	90	455	95	—	—	102	85
Kołomyi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komarnie	3.122	45	20	21	16.598	15	2.369	68	3.600	—	17.828	47	701	41	201	71	2	60
Limanowéj	72	16	—	—	13.011	60	136	75	2.915	—	15.789	85	8	69	—	—	20	6
Lwowie	23.232	90	300	15	380758	11	74.740	4	74.296	99	380315	06	11.219	34	1.079	3	790	79
„ pocztowe	890	52	14	83	9.089	82	913	33	1.731	—	9.907	49	296	15	—	—	30	71
Mariampolu	342	37	48	40	4.562	37	386	50	770	—	4.945	87	260	57	160	34	107	21
Mielcu	2.322	15	2.148	32	35.099	97	2.578	28	4.566	—	37.087	69	847	71	1.233	42	1.125	13
Mościskach	—	—	3.367	90	39.389	88	7.781	60	8.557	50	40.165	73	729	—	129	15	107	6
Nowym Sączu	3.002	17	—	—	47.585	—	15.730	—	15.674	—	47.529	—	1.455	03	1.002	50	2 037	40
Oświęcimie	840	78	15	88	8.813	—	415	—	1.215	—	9.613	—	170	74	—	—	292	28
Pilźnie	109	84	3	57	1.460	—	600	—	550	—	1.410	—	260	22	—	—	8	48
Przemyślu (roln.)	10.063	15	3.793	11	146360	7	23.153	89	21.864	50	148346	68	653	97	5.767	35	1.414	80
Radziechowie	3.190	93	136	89	37.016	69	2.235	79	3.425	—	38.205	90	808	80	10	58	977	18
Rohatynie	2.838	49	1.205	62	30.172	46	4.328	48	3.975	—	29.818	98	1.622	40	650	91	2.900	93
Rudkach	1.499	2	—	—	14.724	78	1.237	87	1.605	—	15.091	91	586	19	46	31	252	47
Rozdole	1.258	86	468	85	11.921	52	880	7	894	—	11.935	45	659	81	317	92	274	55
Sieniawie	191	63	12	83	2.168	30	202	20	380	—	2.346	10	343	52	52	89	178	95
Skałacie	455	71	43	13	4.499	88	625	18	620	—	4.494	70	427	28	94	33	60	88
Śniatynie	867	59	—	—	8.782	56	796	59	670	—	9.452	56	486	38	—	—	195	10
Sokalu	893	61	2.419	12	42.269	5	1.608	18	2.428	—	43.088	87	468	10	2.312	78	208	56
Stanisławowie	8.927	84	14.311	11	255137	08	56.065	2	68.105	95	267178	1	3.366	78	15.417	80	4.023	51
„ (odd. zast.)	2.546	—	378	22	24.089	—	7.391	—	8.785	—	25.483	—	—	—	—	—	265	67
Stryju	355	92	56	80	6.014	94	825	41	1.090	—	6.279	53	337	61	145	50	349	85
Szczércu	356	64	242	59	5.220	20	259	60	325	—	5.285	60	105	80	63	43	69	51
Tarnowie	484	—	—	—	59.150	50	3.373	95	4.388	—	60.164	55	2.084	44	1.423	5	188	53
Tłumaczu	2.241	74	283	63	32.623	45	1.445	63	1.928	89	33.106	71	806	—	383	51	767	87
Toporowie	1.347	75	1.118	3	18.730	61	892	68	724	83	18.562	76	578	95	1.123	13	291	05
Tyśmienicy	3.984	75	—	—	58.691	32	2.427	—	1.413	—	57.677	32	1.460	12	—	—	761	84
Wykotach	400	3	115	—	14.032	78	289	8	135	—	13.878	70	233	56	9	95	163	79
Zakliczynie	33	71	—	—	1.112	—	502	—	444	—	1.004	—	155	81	10	—	38	39
Zbarażu	3.343	8	2.735	60	29.407	11	1.553	97	1.955	—	29.808	14	1.404	42	5.619	68	311	64
Złoczowie	1.156	42	111	12	14.320	71	1.078	53	1.858	—	15.100	18	409	88	50	—	107	89
Żółkwi	89	94	874	56	2.252	—	145	—	112	—	2.364	—	184	2	6	92	102	28

RÓŻNOŚCI.

„Ul," Towarzystwo wzajemnej pomocy w Poznaniu, założone w r. 1873., a które służyło za wzór kilku naszym towarzystwom handlowym i spożywczym, poniosło w roku ubiegłym znaczne straty; 15.778·90 marek wobec wpłaconych udziałów 7.598·95 m. i funduszu rezerwowego 15.378·30 mk. Skutkiem tych strat i ściślejszego badania stanu majątkowego ogłoszono dopiéro 25. z. m. bilans tegoż stowarzyszenia z 30. czerwca 1878. Z dołączonego do bilansu sprawozdania Dyrekcyi i uwag, któreśmy przeczytali w ostatnim numerze (Nr. 5.) „Ruchu społeczno-ekonomicznego", widoczna, że straty powstały w skutek braku fachowych kupieckich wiadomości i doświadczenia ze strony zarzędu stowarzyszenia i bezradności członków. Do tego przyczyniła się niechęć i obojętność członków, którzy stowarzyszenia nie popiérali, jak należy. Wszelako najważniejsze przyczyny w têm tkwią, iż złe poczyniono zakupna skór (we Wronkach w fabryce krajowéj) — i na têm największa jest strata (9869·20 mk.), jakoteż, że nie potrzebnie za wielkie poczynione zapasy węgla, na czêm również wiele stracono (3856·08 mk.) Niech to będzie dla wszystkich naszych krajowych stowarzyszeń handlowych i spożywczych nauką, iż nie należy prowadzić takich interesów jak n. p. co do skór, bez dokładnéj znajomości dotyczącego fachu, ani czynić większe zakupna (n. p. prowianty opałowe), niż spodziéwana konsumcya ze strony członków wymaga. Oglądanie się na nasze polskie: „jakoś to będzie", na szczęście i traf w interesie, prowadzi do wielkich rozczarowań! Z „Ruchu" dowiadujemy, się że członkowie stoją dziś bezradni wobec katastrofy. Z bilansu który poniżéj podajemy przekonać się można, że rachunkowo pokryte pasywa są w stosunku do liczby (217) i zamożności członków za wielkie, aby likwidacyą doradzać można, gdyż wartość artykułów na wypadek likwidacyi spaść może do połowéj — w którym to wypadku deficyt rzeczywisty przekroczyć może kwotę 100.000 marek, t. j. na głowę 500 mk., a pomiędzy 217 członkami jest 154 rękodzielników, bez wszelkiéj własności nieruchoméj! Jedyne więc wyjście, które podaje „Ruch", jest tu możliwe: wystaranie się o człowieka, któryby umiał zwolna interes uzdrowić i znaczne podwyższenie przez rzeczywistą wpłatę funduszu udziałowego. Dla naszych zaś towarzystw spożywczych i handlowych niech posłuży stąd następująca nauka: nie budować nic na przypadek i szczęście — ale w rzeczach kupieckich opiérać kombinacye wszelkie na rachunku; nie angażować za wiele cudzego kapitału — raczéj na mniejszym poprzestać, a swoim, gdyż na wypadek katastrofy wierzyciele w stratach udziału brać nie mogą; nie robić zanadto ryzykownych wielkich zamówień i nie łudzić się nadzieją wielkich zysków, bo to zawodzi; nie ufać domowemu „chłopskiemu" swemu rozumowi, lecz radzić się ludzi fachowych. Szczególnie zaś nauki te adresujemy do członków zarządu, bo na nich spada odpowiedzialność — a w podobnym wypadku nie zasłonią swéj lekkomyślności i nieporadności w interesie, znaną powszechnie uczciwości i dobrą wolą, któréj odmówić nie można członkom zarządu Poznańskiego „Ula".

Na zakończenie podajemy bilans „Ula" z 30. czerwca 1878. Stan czynny: Gotówka dnia 30. czerwca 1878 789·22 mk., w towarach, sprzętach i na długach razem 105,074·77 mk., papiéry wartościowe 975·— mk., weksle w portofelu 4,564·10 mk,, dwie nieruchomości z zaległemi dzierżawami 128,198·— mk., czytelnia i druki 400·65 mk., sprzęty biura po odpisaniu 10% 881·73 mk., wartość koni i wozów z stajennemi narzędziami 1,108·— mk., fundusz na straty nieprzewidziane przeznaczony 2,500·— mk., do wyrównania przewyżki strat, fundusz rezerwowy proponowany 15,378·— mk. Razem 259,869·77 mk. Stan bierny: Udziały członków 7,598·95 mk., oszczędność i depozyta razem 160,319·26 mk., długi hipoteczne na dwóch nieruchomościach 56,219.53 mk., długi bieżące za towary u fabrykantów 19,125·70 mk , dywidendy od udziałów z lat dawniejszych nie wypłacone 658·16 mk., fundusz rezerwowy 15,378·30 mk., fundusz na pokrycie przypadłych pretensyi proponowany 569·87 mk. Razem 259,869·77 mk.

Towarzystwo spożywcze w Falkenstein (w Saksoni), nie zapisane, rozwiązane zostały na mocy ustawy przeciw socyalistom, jakoby część członków należała do stronnictwa socyalno-demokratycznego, jakoby następnie część członków tego stowarzyszenia podczas wyborów agitowała za kandydatami socyalistycznymi; jakoby w końcu w szynkowni, własnością stowarzyszenia będącéj, odbywały się schadzki i demonstracye socyalistyczne. Przeciw temu zarząd stowarzyszenia zarekurował, dowodząc, że właśnie stowarzyszenie pomienione skutecznie przeciw socyalistom działa, a Schulze-Delitzsch w dodatku zwraca uwagę władz, że stowarzyszenia zaliczkowe i spożywcze właśnie są najskuteczniejszym czynnikiem w walce przeciw socyalistom, ucząc najniezamożniejszych do tworzenia własnego kapitału, i stąd têż w socyalistach mają te stowarzyszenia najżarliwszych przeciwników. Stowarzyszenie, o którêm wspominamy, należy do większych, liczy bowiem 502 członków z własnym kapitałem przeszło 13½ tysiąca marek i własnością nieruchomą w wartości przeszło 16 tysięcy marek. Towarów sprzedano w ostatnim roku za 46½ tysiąca marek. — Niech mam przy téj sposobności wolno będzie stwierdzić, że nasze stowarzyszenia pilnie unikają sposobności, aby się nie dać wplątać w akcyą polityczną i na têm dobrze wyjdą, gdyż doświadczenia uczą, że na têm polu i rządy i stronictwa w środkach nie przebiérają!

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski.

Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.